

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D.,
ve věci

žalobce: **M. J.**, narozený „X“,
bytem „X“,

proti
žalované: **České správě sociálního zabezpečení**, pracoviště Ústí nad Labem,
se sídlem Revoluční 3289/15, 400 01 Ústí nad Labem,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 5. 2017, č. j. 45000/03928/17/010/SM

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě, domáhal přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 4. 5. 2017, č. j. 45000/03928/17/010/SM, sp. zn. 038/2017, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 14. 3. 2017, č. j. 45011/011814/17/140/PF, sp. zn. NP/PD/41/17, kterým bylo žalobci s odkazem na ustanovení § 27 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o nemocenském pojištění“), pro splnění zákonných podmínek přiznáno vyplácení nemocenské po uplynutí podpůrcí doby za období od 18. 2. 2017 do 9. 3. 2017 včetně.

Žaloba

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

2. Žalobce v žalobě uvedl, že s napadeným rozhodnutím nesouhlasí, neboť bylo vydáno v důsledku lékařského posudku, kdy posudkový lékař žalované chybně vyhodnotil jeho aktuální zdravotní stav. Žalobce nejprve detailně poukázal na hmotně-právní a procesně-právní úpravu problematiky nemocenského pojištění. Následně pak rozvedl domněnku o nemožnosti zrušení podpůrcí doby v situacích, kdy osoba trpí akutním onemocněním, jež mu znemožňuje vykonávat jakoukoli práci, a to navíc při absenci odborných hledisek a vyjádření. Žalobce v době posuzování jeho zdravotního stavu trpěl akutním dnovým záchvatem, teplotou a otoky nohou, jež mu znemožňovaly chůzi. Lékař posudkové služby viděl žalobcovu nemohoucnost, ale i přesto bylo rozhodnuto o odebrání podpůrcí doby. S ohledem na výše uvedené tak žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

Vyjádření žalované k žalobě

3. Žalovaná ve svém písemném vyjádření k podané žalobě uvedla, že v předmětném řízení bylo rozhodováno o nároku na výplatu nemocenské ve vztahu ke konkrétní dočasné pracovní neschopnosti a nikoli o vzniku a ukončení dočasné pracovní neschopnosti. Žalobce byl shledán dočasně práce neschopným v období od 3. 10. 201 do 9. 3. 2017. Žalovaná vyhověla žalobcově žádosti v plném rozsahu, když mu přiznala nemocenské v nejvyšší možné míře. Zdravotní stav žalobce nebyl předmětem správního řízení a pro vydání rozhodnutí tak nebylo potřeba jeho zdravotní stav znovu přezkoumávat. Žalovaná se domnívá, že žalobce ve své žalobě směšuje různá řízení, která s ním byla ze strany České správy sociálního zabezpečení vedena, a chybně se domáhá přezkoumání rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti, které však nebylo předmětem napadeného rozhodnutí. S ohledem na výše uvedené proto žalovaná navrhl, aby soud žalobu v plném rozsahu zamítl.
4. V replice žalobce opakovaně poukázal na skutečnost, že žalovaná v rámci jednání o prodloužení podpůrcí doby nepřezkoumala jeho zdravotní stav, stejně jako jej nikdy nekontaktovala. Žalobce se domnívá, že žalovaná nedodržela zákonem stanovený postup k prodloužení podpůrcí doby.

Ústní jednání před soudem

5. V rámci jednání před soudem, které se konalo dne 5. 3. 2018 žalobce přednesl žalobu shodně jako v písemném vyhotovení žaloby. Postup posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem byl vůči němu zmatečný, nelogický a netransparentní, když tento lékař již před zahájením jednání, které se uskutečnilo dne 9. 3. 2017, měl učiněn závěr o stanovení data ukončení dočasné pracovní neschopnosti žalobce k 10. 3. 2017. Žalobce kategoricky trval na tom, že v jeho případě nebyly dány důvody pro ukončení pracovní neschopnosti k 10. 3. 2017 a neprodloužení podpůrcí doby, neboť jeho zdravotní stav vzhledem k dně byl nadále špatný. Ačkoliv podával žádost o prodloužení podpůrcí doby, tak žalovaná ve vztahu k němu činila úkony ohledně jiné otázky, a to ukončení dočasné pracovní neschopnosti.
6. Pověřená pracovnice žalované v rámci téhož jednání před soudem navrhl, aby žalobu zamítnutí žaloby pro nedůvodnost, přičemž poukázala na skutečnost, že žalobce směšuje dvě rozdílné skutečnosti, a to jednak problematiku výplaty nemocenského po uplynutí podpůrcí doby včetně jejího prodloužení a jednak problematiku dočasné pracovní neschopnosti, což je záležitostí posudkových lékařů. Posudkový lékař byl kompetentní a postupoval v souladu se zákonem, přičemž mohl na základě žádosti žalobce o výplatu nemocenského i po uplynutí podpůrcí doby rozhodnout v samostatném správním řízení i Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

o ukončení dočasné pracovní neschopnosti, což učinil, kdy dané řízení bylo řádně pravomocně skončeno.

V rámci dalšího jednání před soudem konaném dne 3. 6. 2019 žalobce uvedl, že o žádné ukončení dočasné pracovní neschopnosti nežádal, když jeho zdravotní stav je již několik let velmi špatný pro akutní záchvaty dny, v důsledku čehož již několik let v podstatě vůbec nebyl schopen práce a byl v pracovní neschopnosti. K tomu žalobce doplnil, že již mnoho let, a to od počátku vzniku jeho zdravotních obtíží, bojuje s byrokracií, která panuje u žalované. Žalobce nedůvěřuje posudkovým lékařům, neboť ti mnohdy nerozumí specifické problematice pro určitá atypická onemocnění, v případě žalobce se jedná o revmatologickou problematiku, navíc posudkoví lékaři nejsou nezávislí, když pracují na základě pokynů a pro žalovanou. Žalobcův zdravotní stav v jednotlivých řízeních nikdy neposuzoval odborník, třebaže jeho zdravotním stavem se zabýval i profesor Pavelka, který mu doporučil situaci řešit komplexně v režimu invalidity a nikoliv dočasnými pracovními neschopnostmi. K tomu žalobce podotkl, že žalovaná v praxi lidem jen výjimečně povoluje prodloužení dočasné pracovní neschopnosti, a proto jsou lidé nuceni žádat o invalidní důchod, popř. o jeho zvýšení, což je i případ žalobce. Sdělení posudkových lékařů jsou však protichůdná, když v rámci řízení o invaliditě posudkoví lékaři nemocným doporučují situaci řešit dočasnou pracovní neschopností, zatímco posudkoví lékaři v rámci řízení o dočasné pracovní neschopnosti nemocným doporučují situaci řešit žádostí o přiznání invalidity. Závěrem žalobce podotkl, že valnou část kalendářního roku bývá žalobce bez nemocenské podpory, což považuje za nepřijatelné, neboť jeho zdravotní stav je velmi vážný, zdravotní obtíže díky atakům dny jsou velice bolestivé, přičemž jeho zdravotní stav má tendenci se jen zhoršovat. V jeho případě opakovaně došlo k nepřipustné intervenci ze strany posudkových lékařů, zejména ze strany MUDr. O., na jeho ošetřujícího lékaře MUDr. K., a to v tom směru, aby obratem ukončil žalobcovu neschopnost, čemuž ošetřující lékař vyhověl, nicméně jednal pod nepřipustným nátlakem.

7. Při téže ústním jednání pověřená pracovnice žalované uvedla, že o dočasné pracovní neschopnosti obvykle rozhoduje u nemocných jejich ošetřující lékaři, nicméně zákon připouští, a to v § 75 zákona o nemocenském pojištění, aby i posudkový lékař rozhodl o ukončení dočasné pracovní neschopnosti. V případě žalobce se tak zatím stalo pouze jednou, v ostatních případech vždy o vzniku či zániku dočasné pracovní neschopnosti žalobce rozhodoval jeho ošetřující lékař MUDr. K. Dále podotkla, že zhruba ve dvou třetinách je žádostem o přiznání dočasné pracovní neschopnosti žalovanou vyhověno, nerozumí proto kritice ze strany žalobce. Dále podotkla, že v předmětné věci vyplynulo, že žalobce je nemocen poměrně často, zdá se, že jeho zdravotní obtíže jsou chronického rázu, a proto by žalobce měl svoji situaci spíše řešit v rámci řízení o invaliditě. Závěrem odmítla žalobcův poukaz na tzv. systémovou podjatost posudkových lékařů, když touto záležitostí se výslovně zabýval i Nejvyšší správní soud.
8. V rámci téhož ústního jednání soud provedl stručný referát z veškeré spisové dokumentace, kterou žalovaná strana vede o dočasné pracovní neschopnosti žalobce a kterou si od ní vyžádal, přičemž se jednalo o spisy sp. zn. NP/PD/61/16, sp. zn. NP/PD/153/16, sp. zn. NP/UDPN/5/17, sp. zn. NP/PD/481/17, a to za účelem ozřejmění, zda posudkový lékař ve vztahu k němu činil v předmětné věci úkony ohledně jiné otázky (ukončení dočasné pracovní neschopnosti), než měl.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Posouzení věci soudem

9. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené ustanovení v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v ustanovení § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle ustanovení § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ustanovení § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
10. Soud po přezkoumání skutkového i právního stavu věci dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
11. Ze správního spisu soud zjistil tyto podstatné skutečnosti. Žalobce 1. 2. 2017 podal u Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem žádost o výplatu nemocenské po uplynutí podpůrčí doby. Správní orgán I. stupně si vyžádal výpis o posouzení zdravotního stavu žalobce, kde posudkový lékař dospěl k závěru, že u žalobce lze v krátké době po uplynutí podpůrčí doby předpokládat nabytí pracovní schopnosti, a to i k jiné než dosavadní pojištěné činnosti. Z rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti vyplývá, že žalobce byl dočasně práce neschopen v době od 3. 10. 2016 do 9. 3. 2017.
12. Podle ust. § 26 odst. 1 zákona o nemocenském pojištění podpůrčí doba u nemocenského začíná 15. kalendářním dnem trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo 15. kalendářním dnem nařízené karantény a končí dnem, jímž končí dočasná pracovní neschopnost nebo nařízená karanténa, pokud nárok na nemocenské trvá až do tohoto dne; podpůrčí doba však trvá nejdéle 380 kalendářních dnů ode dne vzniku dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízení karantény, pokud se dále nestanoví jinak. V období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 podpůrčí doba začíná 22. kalendářním dnem trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo 22. kalendářním dnem nařízené karantény.
13. Podle ust. § 27 zákona o nemocenském pojištění po uplynutí podpůrčí doby stanovené podle ust. § 26 se nemocenské vyplácí na základě žádosti pojištěnce po dobu stanovenou v rozhodnutí orgánu nemocenského pojištění podle vyjádření lékaře orgánu nemocenského pojištění, který vyplácí nemocenské, pokud lze očekávat, že pojištěnec v krátké době, nejdéle však v době 350 kalendářních dnů od uplynutí podpůrčí doby stanovené podle ust. § 26, nabude pracovní schopnost, a to i k jiné než dosavadní pojištěné činnosti; takto lze postupovat i opakovaně, přičemž při jednotlivém prodloužení výplaty nemocenského nesmí být doba tohoto prodloužení delší než 3 měsíce. Nemocenské lze podle věty první vyplácet celkem nejdéle po dobu 350 kalendářních dnů od uplynutí podpůrčí doby stanovené podle ust. § 26.
14. Předmětem sporu je otázka splnění zákonných podmínek pro přiznání nároku na výplatu dávek nemocenského pojištění v souvislosti s žalobcem tvrzenou absencí důvodů pro neprodloužení podpůrčí doby v důsledku ukončení dočasné pracovní neschopnosti. Soud předně předestírá, že žalobou napadeným rozhodnutím bylo rozhodnuto o přiznání oprávnění na výplatu dávek nemocenského pojištění, nikoli o žalobcem tvrzené neprodloužení podpůrčí doby.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

15. Pojištěnec, který byl shledán dočasně práce neschopným má nárok na nemocenské dávky, trvala-li pracovní neschopnost po dobu alespoň patnácti dnů. Rozhodným okamžikem pro vyplacení dílčích dávek je tzv. podpůrčí doba. Podpůrčí doba začíná běžet od patnáctého kalendářního dne trvání dočasné pracovní neschopnosti a končí nejpozději uplynutím tři sta osmdesáti kalendářních dnů a to i v případech dalšího trvání pracovní neschopnosti, přičemž tato doba se nepočítá od začátku podpůrčí doby, nýbrž od vzniku dočasné pracovní neschopnosti. Samotná výplata nemocenské je vázána na podání písemné žádosti pojištěnce podanou ve lhůtě tří měsíců od dne uplynutí podpůrčí doby, kladné vyjádření orgánu nemocenského pojištění a následného rozhodnutí orgánu nemocenského pojištění. Nárok na výplatu nemocenské pak pojištěnci vzniká v případě kladného vyjádření lékaře orgánu nemocenského pojištění.
16. Z právě uvedeného vyplývá, že nárok na výplatu nemocenské poskytované po uplynutí podpůrčí doby nevzniká přímo ze zákona, nýbrž jde o fakultativní dávku nemocenského pojištění, o které rozhoduje věcně příslušná okresní správa sociálního zabezpečení na základě žádosti pojištěnce a kladného vyjádření lékaře orgánu nemocenského pojištění, přičemž orgány sociálního zabezpečení jsou povinny z tohoto posouzení posudkových lékařů vycházet. Úkolem správního soudu není nahrazovat činnost orgánů nemocenského pojištění a jejich lékařských posudkových služeb, ale přezkoumávat závěry žalované a zákonnost jí vydaných správních rozhodnutí. Žalovaná prostudovala žalobcem podanou žádost o výplatu nemocenské po uplynutí podpůrčí doby, vyžádala si vyjádření orgánu nemocenského pojištění a kopie rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti ukončené ke dni 9. 3. 2017, přičemž dospěla k závěru, že žalobce splňuje předpoklady pro přiznání nároku na výplatu nemocenské po uplynutí podpůrčí doby tj. od 18. 2. 2017 do 9. 3. 2017.
17. Z právě uvedeného plyne, že žalovaná strana v rámci řízení o výplatě nemocenského po uplynutí podpůrčí doby v plném rozsahu vyhověla žádosti žalobce, neboť nemocenské bylo žalobci přiznáno až do dne, kterým mu dočasná pracovní neschopnost skončila, tedy do 9. 3. 2017, když nelze přiznat výplatu nemocenského za období, kdy již pojištěnec nebyl dočasně práce neschopný.
18. V projednávaném případě směřovala námitka žalobce výhradně k posouzení jeho zdravotního stavu a s tím spojeného ukončení dočasné pracovní neschopnosti. K tomuto soud uvádí, že žalobce se chybně dovolává rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti na místo jejího prodloužení a mylně tak dovozuje nesprávnost posudkových závěrů žalované a správního orgánu I. stupně, jež rozhodovaly o naprosto odlišném předmětu řízení. Ukončit dočasnou pracovní neschopnost náleží primárně ošetřujícímu lékaři, případně orgánu nemocenského pojištění, zjistí-li po posouzení zdravotního stavu pojištěnce, že již nejsou dány důvody pro trvání dočasné pracovní neschopnosti. V daném případě k tzv. administrativnímu ukončení dočasné pracovní neschopnosti skutečně došlo, nicméně k této skutečnosti nedošlo napadeným rozhodnutím, nýbrž samostatným rozhodnutím, které vzešlo ze svébytného správního řízení. S ohledem na právě uvedené proto soud námitky žalobce v tomto směru považuje za irelevantní a nedůvodné.
19. Žalobce neopodstatněně namítal, že posudkový lékař ve vztahu k němu činil v předmětné věci úkony ohledně jiné otázky (ukončení dočasné pracovní neschopnosti), než měl, neboť žádné takovéto skutečnosti nevyplývaly z veškeré spisové dokumentace, kterou žalovaná strana vede o dočasné pracovní neschopnosti žalobce a kterou si od ní soud vyžádal (sp. zn. NP/PD/61/16, sp. zn. NP/PD/153/16, sp. zn. NP/UDPN/5/17, sp. zn. NP/PD/481/17). Posudkový lékař v případě žalobce postupoval v souladu se zákonem, byl plně

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

kompetentní na základě žádosti žalobce o výplatu nemocenského i po uplynutí podpůrní doby rozhodnout v samostatném správním řízení i o ukončení dočasné pracovní neschopnosti, což ostatně učinil, což však nemůže být podrobeno soudnímu přezkumu v rámci projednávané věci.

20. Soud má za to, že skutkový stav lze mít za dostatečně zjištěný a odpovídající okolnostem daného případu ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 a ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s tím, že rozhodnutí bylo taktéž přesvědčivě odůvodněno dle požadavků ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu. Vydáním napadeného rozhodnutí tedy nedošlo k porušení žádného ustanovení správního řádu ani zákona o nemocenském pojištění.
21. S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku I. rozsudku podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
22. Současně soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první, odst. 2 s. ř. s. ve výroku II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalované náklady řízení nepřislouží.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 3. června 2019

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.